

Geachte minister Bruins,

Na eerder contact met uw ministerie doen wij u bij deze namens de mbo, hbo en wo instellingen in Limburg in navolging op de twee eerdere Limburgse brandbrieven nu ons concrete maatwerkvoorstel omtrent de Wet internationalisering in balans (WIB) toekomen. Dit voorstel sluit aan bij het amendement Bontenbal. Honorering voorkomt ernstige, onnodige en onoverkomelijke economische en sociale schade in onze regio, voorkomt onderwijsvershraling en maakt dat Limburg kan blijven bijdragen aan een sterk Nederland.

Noodzakelijk maatwerk

Wij hadden de hoop dat uw beleidsbrief van 7 februari jl., waarin u toelicht hoe om te willen gaan met het ontzien van grens/krimpregio's, de voor Limburg zo noodzakelijke geruststelling en duidelijkheid zou hebben geboden. We zijn blij met het benoemen van onze regio op wetsniveau, maar moeten constateren dat dit op generlei wijze leidt tot blijvende zekerheid over het wel of niet toestaan van anderstalig onderwijs. Erkenning van onze bijzondere positie is bemoedigend, maar helpt niet zonder hier ook daadwerkelijke uitzonderingsregelgeving aan te koppelen. We hebben dit eerder al benadrukt en blijven dit doen. Vasthouden aan het uitgangspunt dat het onderwijs in het Nederlands wordt verzorgd is begrijpelijk om ongebreidelde instroom van buitenlandse studenten in andere delen van het land in te tomen, maar werkt nu en in de toekomst niet in een meertalige regio, waar grensoverschrijdende samenwerking sinds jaar en dag een werkelijkheid is.

Zeker als in die regio ook nog eens meer dan elders sprake is van langjarige ontgroening en krimp, waardoor de onderwijsinfrastructuur op een aantal plekken al onder druk staat. Het kwam daarom hard aan dat in uw brief wordt gesteld dat wij niet mogen verwachten dat OCW de krimpproblematiek oplost. Dat is ook niet onze vraag. Wij verwachten echter wel dat OCW geen regels doorvoert die onze problematiek eerder verzwaren dan verzachten en die bovendien voorbijschieten aan het doel waarvoor ze bedacht zijn.

Ook de Onderwijsraad roept in zijn recente 'Advies omgaan met dalende studentenaantallen' op tot regionaal maatwerk. De combinatie van dalende studentenaantallen, bezuinigingen en het invoeren van de WIB kan ongewenste gevolgen hebben voor het opleidingsaanbod van mbo, hbo en wo in de regio, aldus de Raad.

Elke regio telt als uitgangspunt

Een sterke onderwijswaaier is de basis van een gezonde regio. De Limburgse overheden, bedrijfsleven en kennisinstellingen (mbo-hbo-wo) werken met elkaar aan het versterken en behouden van de kennisinfrastructuur. Als één schakel in de keten wordt geraakt, is dit direct een grote bedreiging voor het hele systeem. Als regio nemen we onze verantwoordelijkheid, voeren we zelfregie en zijn wij bereid afspraken te maken over onderwerpen als taal, huisvesting, werving en het verhogen van de blijfkans van onze afgestudeerden. Om dit te kunnen doen hebben wij echter wel zekerheid nodig, en regelgeving die ons hierbij ondersteunt en stimuleert in de context van de Euregio.

Wij vragen u daarom:

- Neem 'Elke regio telt' als uitgangspunt voor beleid. Voor Limburg betekent dit de Euregio. Onze euregionale, internationale samenwerking vraagt om gezamenlijke opleidingstaal en intercultureel opleiden. Internationale studenten zijn bovendien nodig om te voldoen aan de arbeidsmarktvraag (zie ook de oproep van de Limburgse Werkgevers Vereniging in januari dit jaar), een internationaal opleidingspalet is daarom onontbeerlijk. Pas in lijn met dit beleid de macrodoelmatigheidsregeling aan, waarbij de internationale context van een grensregio en de maatschappelijke behoefte voor het versterken van de brede regionale welvaart doorslaggevende factoren zijn.
- Hogescholen en universiteiten kunnen de doelstellingen van het Kabinet halen met zelfregie, dat bewijzen we nu al door de dalende internationale studentenaantallen. Geef de instellingen het vertrouwen en de ruimte om dit ook in de toekomst te doen door de taaltoets voor Limburgse opleidingen uit de WIB te halen.
- Zet de € 125 miljoen uit het amendement Bontenbal in ter verzachting van de negatieve effecten in grens/krimpregio's en ten bate van de onderwijsinstellingen in die regio's.
- Kom met beleidsmaatregelen en financiering voor grensoverschrijdende initiatieven in onderwijs, gericht op samenwerking met Duitse en Belgische partners. Zorg voor toegankelijkheid van onderwijs over de grens, onderlinge erkenning van diploma's van de landen in onze grensregio en bevorder en ondersteun cross-border samenwerking in onderwijs, onderzoek en arbeidsmarktinitiatieven. Ook dit draagt bij aan groei en dynamiek in de Limburgse context.
- Voer de omkeerregeling in voor het mbo, waardoor studenten die niet in Nederland zijn opgegroeid het examen Nederlands mogen afsluiten op niveau 2F. Dit geeft een grote impuls aan het verbeteren van de arbeidsmarktpositie van deze doelgroep.
- Speciale aandacht vragen we voor de Open Universiteit, die ooit in Limburg is gevestigd om bij te dragen aan de ontwikkeling van de provincie en de regio en die een belangrijke werkgever in de regio is. Gezien de bijzondere positie van de OU als louter Nederlandstalige instelling is het noodzakelijk haar te ontzien van de financiële taakstelling met betrekking tot beperking van de internationale instroom. Mocht er een aanpassing volgen van de studentgebonden financiering indien de vermindering van de internationale instroom landelijk niet wordt gehaald, dan moet ook in dat geval een uitzondering gelden voor de OU.

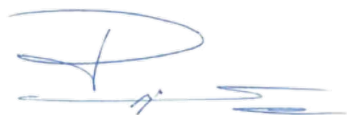
Tot slot

Graag blijven we op langere termijn met u in overleg hoe incidentele subsidies in onderwijs en onderzoek meer om te zetten in stabiele en structurele middelen ter versterking van de economische en sociale structuur van onze regio. We hechten aan het belang van flexibiliseren van regelgeving gericht op het vergroten van de ruimte voor het onderwijs om invulling te geven aan de behoeften van de regionale arbeidsmarkt en opgaven, aan publieke financiering van LLO-initiatieven en verbetering van

bereikbaarheid (weg en OV). Door hier constructief met elkaar aan te werken zijn wij ervan overtuigd dat wij een sterke bijdrage kunnen (blijven) leveren aan kennisland Nederland.

Heerlen, 13 maart 2025

Namens de Limburgse onderwijsinstellingen

drs. A. Postema

voorzitter College van Bestuur - Zuyd Hogeschool

J. Oostijen

voorzitter College van Bestuur - Vista College

prof. dr. R. Letschert

voorzitter College van Bestuur - Universiteit Maastricht

ir. P. Thuis EMC

voorzitter College van Bestuur - ROC Gilde

dr. N. Ummelen

voorzitter College van Bestuur - Open Universiteit

dr. ir. R. van der Wielen

voorzitter College van Bestuur - HAS green academy

dr. C. van Bragt

voorzitter College van Bestuur - Yuverta

ir. J.F. Houterman

voorzitter College van Bestuur - Fontys

